

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ
Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I PIECZY ZASTĘPCZEJ
W GMINNYM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W RĄBINIE
ZA ROK 2012**

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej /tekst jednolity Dz.U. z 2012r., poz. 135/ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rąbinie przedstawia sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rąbinie realizował następujące zadania, wynikające z wyżej cytowanej ustawy:

1. Analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie

Zadanie realizowane było poprzez Zespół ds. Asysty Rodzinnej, powołany Zarządzeniem nr 9/2012 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rąbinie z dnia 7 sierpnia 2012r. w sprawie powołania i funkcjonowania Zespołu ds. Asysty Rodzinnej, działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rąbinie w składzie:

1. Małgorzata Lis-aspirant pracy socjalnej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rąbinie, Przewodnicząca,
2. Marta Kubrak – pracownik socjalny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rąbinie, Wiceprzewodnicząca,
3. Barbara Kochanowska – pracownik socjalny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rąbinie, Członek,
4. Elżbieta Karnicka – terapeuta rodzin, Członek,
5. Barbara Felska – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rąbinie, Członek.

Zadaniem Zespołu jest m.in. analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego, wzmocnienie roli i funkcji rodziny, podniesienie świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny.

Zespół dokonał analizy środowisk zagrożonych dysfunkcją w zakresie niewydolności opiekuńczo-wychowawczej. Wyłonił 63 rodziny potrzebujące wsparcia.

Praca Zespołu ds. Asysty Rodzinnej odbywała się zarówno indywidualnie, w zależności od zaistniałej sytuacji i potrzeb rodziny, poprzez indywidualne działania poszczególnych członków Zespołu (m.in. wizyty w środowisku pracowników socjalnych,

wspieracza rodziny, spotkania z terapeutą rodzinnym w ramach Punktu Pomocy Rodzinie, działania kuratora społecznego), jak również kolegialne – posiedzenia wszystkich członków Zespołu.

W roku 2012 odbyły się 2 posiedzenia Zespołu, 6.09.2012r. oraz 22.10.2012r. Na spotkaniach zajmowano się problemami opiekuńczo-wychowawczymi 4 rodzin z gminy Rąbino. Ustalono plany pracy z rodzinami, w których dokonano diagnozy sytuacji życiowej rodziny, określono mocne i słabe strony rodziny, wyznaczono cel główny pracy z rodziną i cele szczegółowe, jak również zamieszczono uwagi i wnioski do dalszej pracy z rodziną.

W opracowywaniu planów pracy z rodzinami Zespół zasięgał opinii przedstawicieli innych instytucji, dbających o prawidłowe funkcjonowanie rodzin, m.in. pedagoga Zespołu Szkół w Rąbinie Pani Agnieszki Bohdziewicz, kuratora społecznego Pani Barbary Tryniszewskiej, wspieracza rodziny Pani Edyty Jabłońskiej.

2. Podniesienie świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny

Do jednej rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi z dziećmi skierowano wspieracza rodziny, który w okresie od września do grudnia 2012 r. odwiedzał środowisko. Podejmował działania w zakresie:

- **Motywowania do utrzymywania higieny osobistej oraz czystości w mieszkaniu.**
- **Prowadzenie działań zwiększających umiejętności wychowawcze względem dzieci. Trening umiejętności wychowawczych.**
- **Analiza potrzeb dzieci. Funkcjonowanie dzieci w szkole.**
- **Działania edukacyjne z zakresu prawidłowego gospodarowania budżetem domowym.**
- **Działania motywujące do podjęcia leczenia odwykowego od alkoholu. Edukacja na temat przemocy domowej.**
- **Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.**

Uzyskane rezultaty:

1. Zwiększenie świadomości rodziców w zakresie błędów wychowawczych,
2. Wyposażenie dzieci w podstawowe przybory szkolne,
3. Pozyskanie środków finansowych na zakup podręczników dla dzieci,
4. Poprawa w zakresie utrzymywania czystości w mieszkaniu,
5. Systematyczne przygotowywanie posiłków dla rodziny,
6. Złożenie wniosku do GK RPA,

7. Podjęcie czynności w zakresie poprawy sytuacji w rodzinie, próba znalezienia wspólnej płaszczyzny porozumienia w kwestiach wychowawczych i życiowych,
8. Współpraca członków rodziny w wykonywaniu codziennych obowiązków domowych,
9. Zarejestrowanie się matki dzieci w Powiatowym Urzędzie Pracy w Świdwinie.

Wskazania do dalszego działania: Sytuacja rodziny wymaga dalszego monitoringu.

1. Dalsze motywowanie do utrzymywania czystości w mieszkaniu i dbania o higienę osobista wszystkich członków rodziny.
2. Wdrażanie prawidłowych postaw wychowawczych.
3. Motywowanie do zapewniania właściwej opieki względem dzieci.
4. Praca nad zwiększeniem poziomu samooceny matki dzieci.
5. Współpraca ze szkołą.
6. Motywowanie do leczenia w Poradni Uzależnień ojca dzieci.
7. Aktywizacja zawodowa rodziców.
8. Motywowanie rodziny do regularnego uczestnictwa w spotkaniach z terapeutami.

3. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa

Zadanie to realizowane było poprzez wprowadzenie asystenta rodziny, który pracował z 6 rodzinami z naszej gminy, dotkniętymi problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W trakcie pracy z rodzinami asystent realizował następujące działania:

- 1) udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów wynikających z sytuacji życiowych (wsparcie, rozmowy indywidualne, wspólne poszukiwanie rozwiązań problemu),
- 2) kształtowanie podstawowych nawyków higienicznych dotyczących higieny osobistej oraz dbania o czystość pomieszczeń,
- 3) edukacja na temat nadużywania alkoholu i współuzależnienia, mobilizowanie osób z podejrzeniem uzależnienia od alkoholu do kontaktu z terapeutą uzależnień, wymiana informacji z terapeutą uzależnień,
- 4) edukacja na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- 5) rozmowy i zajęcia zmierzające do poprawy relacji rodzinnych i funkcjonowania społecznego oraz przełamywania izolacji społecznej:
 - elementy treningu interpersonalnego,

- elementy treningu umiejętności wychowawczych,
 - elementy treningu samokontroli emocjonalnej,
- 6) rozmowy dotyczące aktywnych metod poszukiwania pracy, mobilizowanie do poszukiwania zatrudnienia, istoty dopełnienia formalności związanych z rejestracją w Urzędzie Pracy,
 - 7) współpraca z kuratorami Sądu Rejonowego w Białogardzie,
 - 8) współpraca z dzielnicowym Komisariatu Policji w Połczynie Zdroju oraz pedagogami szkolnymi,
 - 9) mobilizowanie uczestników do korzystania z pomocy lekarskiej i utrzymywania kontaktu z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
 - 10) motywowanie do samodzielności w podejmowaniu działań.

Asystent w końcowych działaniach dokonał oceny poszczególnych rodzin.

Ponadto w ramach struktury GOPS w Rąbinie działa Punkt Pomocy Rodzinie, prowadzony przez Panią Elżbietę Karnicką, terapeutę rodzin. Prowadziła ona konsultacje, poradnictwo oraz doradztwo rodzinne w formie wyjazdowej. 12-krotnie odwiedziła środowiska zamieszkania petentów, dzięki którym można było uzyskać wgląd w zachodzące zmiany w rodzinach.

Poradnictwem systemowym (systematyczne comiesięczne wizyty w miejscu zamieszkania) objętych było 5 rodzin, w tym wszystkie rodziny z problemem alkoholowym.

W trakcie poradnictwa i doradztwa stacjonarnego udzielono 95 porad w zakresie funkcjonowania rodziny. W większości były to rodziny kierowane przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pracowników socjalnych, natomiast 5 osób zgłosiło się na spotkania z własnej inicjatywy.

Najlepsze efekty przynosiło łączenie dwóch form pracy z rodziną, wyjazdową i stacjonarną, które wzajemnie się przenikają i uzupełniają. W rodzinach, w których poradnictwo i doradztwo nie przynosi oczekiwanych efektów, należy wprowadzać systemową terapię rodzin.

W ramach poprawy sposobu funkcjonowania rodziny w Zespole Szkół w Rąbinie przeprowadzony został również dla beneficjentów projektu systemowego POKL „Integracja społeczna-powrót do czynnego życia zawodowego” trening umiejętności wychowawczych w ramach programu edukacyjnego „Szkoła dla rodziców”.

Spotkania podzielone były na bloki tematyczne, poruszające następujące zagadnienia:

1. Rola i funkcja rodzica w rodzinie.
2. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych w rodzinie.
3. Pomoc w integracji rodziny.
4. Wzmocnienie rodzicielstwa.
5. Wiek dojrzewania - nastolatek.

Spotkania miały na celu wspieranie rodziców w budowaniu poprawnych relacji z dziećmi i w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z nimi. W trakcie spotkań rodzice nabyli umiejętność poprawnej komunikacji z dzieckiem i w rodzinie, asertywności, umiejętnego słuchania, rozumienia uczuć dziecka, zachęcania dziecka do samodzielności odpowiedniej do jego możliwości i potrzeb, ustanawiania granic, budowania poczucia wartości dziecka, modyfikowania nieodpowiednich zachowań dziecka, poznania prawidłowego modelu funkcjonowania rodziny.

Zajęcia odbywały się w formie wykładów i warsztatów, na których uczestnicy dzielili się swoimi doświadczeniami i wzajemnie się wspierali.

4. Usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne

Od marca do czerwca 2012r. i od października do grudnia 2012r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rąbinie świadczył pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla dziecka chorego na autyzm. Usługi te realizowane były przez osobę, posiadającą odpowiednie kwalifikacje i umiejętności do pracy z dziećmi autystycznymi.

Dzięki stosowanej terapii integracji sensorycznej możliwe było usprawnianie zaburzonych funkcji rozwojowych dziecka, ćwiczenie odpowiednich reakcji na bodźce sensoryczne, poprawienie koordynacji ruchowej.

5. Organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji

W ramach realizowanego projektu systemowego POKL objęto pomocą asystenta rodziny 3 rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi z terenu gminy Rąbino.

Beneficjenci projektu uczestniczyli m.in. w kursie komputerowym, kursie makijażu i stylizacji paznokci, kursie decoupage, podczas których integrowali się ze sobą, zacieśniali więzi, wymieniali doświadczeniami związanymi ze sposobami radzenia sobie z problemami

opiekuńczo-wychowawczymi czy innymi trudnymi sytuacjami życiowymi. Wraz z członkami rodzin i pracownikami GOPS w Rąbinie uczestniczyli również m.in. w wycieczce do Międzyzdrojów, podczas której odwiedzili oceanarium, Gabinet Figur Woskowych, przechadzali się po słynnej Promenadzie Gwiazd.

W ramach działań środowiskowych projektu we wrześniu zorganizowany został również wyjazd integracyjny do Torunia. Uczestnicy projektu oraz członkowie ich rodzin odwiedzili Dom Mikołaja Kopernika, przechadzali się po Starym Mieście, gdzie znajdował się pomnik Mikołaja Kopernika, pomnik flisaka, baszty, Kamienica pod Gwiazdą, makieta Starówki. Odwiedzili również planetarium, w którym obejrzeli seans „Osiem planet”. Uczestnicy odbyli również rejs statkiem po Wiśle.

6) Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rąbinie partycypował w kosztach utrzymania 2 dzieci z gminy Rąbino w niezawodowej rodzinie zastępczej, zgodnie z decyzjami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie, poczynawszy od dnia 4 lipca 2012r. do chwili obecnej. Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej gmina ponosiła 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka. Łącznie w 2012r. wydano na ten cel **1267,76zł.**

Potrzeby związane z realizacją zadań na rok 2013:

1. Współfinansowanie kosztów pobytu 2 dzieci w niezawodowej rodzinie zastępczej od stycznia 2013r. do czerwca 2013r. w łącznej kwocie 1200,00zł (100,00zł miesięcznie na 1 dziecko w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej), a od lipca 2013r. do grudnia 2013r. w łącznej kwocie 2400,00zł (200,00zł miesięcznie na 1 dziecko w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej), co daje łączną kwotę **3600,00zł.**
2. Inne przewidywane koszty pobytu dzieci w rodzinach zastępczych (toczące się postępowania sądowe o pozbawienie władzy rodzicielskiej nad 5 dziećmi) – **6000,00zł.**
3. Zakup materiałów i wyposażenia – **500,00zł.**
4. Zatrudnienie asystenta rodziny na umowę zlecenie – **6000,00zł.**
5. Poradnictwo specjalistyczne – **6000,00zł.**
6. Terapia rodzin – **2000,00zł.**

7. Sporządzenie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 – **I półrocze 2013r.**